

Støttede forsøgsprojekter i landdistriktspuljens 2. ansøgningsrunde 2020

Projekttitle	Ansøger	Kommune	Tilskud	Beskrivelse
Landsbyens udvikling	Sønderby Kultur- og Bryghus ApS	Frederikssund	195.000,00 kr.	Projektet ønsker at udforske, hvordan nye fælleshuse kan udvikles til egentlige lokomotiver for landsbyudvikling. Den gamle brugs i Sønderby er opkøbt og istandsat af mere end 120 anpartshavere, der i dag ejer huset. På trods af succesen oplever ansøger nu, at det er svært at komme videre med udviklingen af huset - både i forhold til at engagere endnu flere af byens borgere omkring huset og dets fællesskab, og i forhold til at skaffe finansiering til yderligere renoveringer mv. I projektets to spor skal der hhv. udvikles en landsby-udviklingsstrategi og -plan, og der skal udvikles og afprøves en strategi for, hvordan private virksomheder, som en del af deres CSR-strategier, kan spille en rolle for udviklingen af fælleshuse. Det er projektets intention at kunne virke som demonstrationsprojekt for andre landsbyer med fælleshuse, der oplever lignende udfordringer med fortsat udvikling.
Unge i boksen. Kommunalvalg i Thy 2021	THISTED BIBLIOTEK	Thisted	421.792,10 kr.	Alt for få unge mellem 22-29 år deltog ifølge ansøger i valget i 2017. Projektet har derfor til formål at styrke og fremtidssikre lokaldemokratiet i Thy ved at flytte unge "ind i boksen" og motivere dem til øget politisk og lokalt engagement og deltagelse. Målet er at styrke de unges engagement og deltagelse, så vi ikke bare øger valgdeltagelsen ved kommunalvalget 2021, men også får skabt et langtidsholdbart og rummeligt fællesskab, der får integreret de unge i nærdemokratiet. Gennem projektets aktiviteter, ønsker man at udvikle et fundament for reel borger- og ungeinddragelse, hvor nye og alternative synspunkter, idéer og samarbejder kan fødes og indtages i lokalsamfundene og i det daglige nærdemokratiske liv. Undervejs i projektet indsamles de unges input, som til slut skal hjælpe kommunen videre i det igangværende arbejde med en ny ungepolitik.
Iscenesættelse af vore nærbutikker : "På indkøb med oldemor"	Liv i Ladepladsen	Faxe Kommune	171.000,00 kr.	Projektet vil undersøge om kulturhistorisk branding kan understøtte nærbutikkernes overlevelse, hvor kultur-, kunst- og handelsliv, hjælpes ad med at holde liv i nærbutikkerne. Det vil i turistsæsonen omdanne Faxe Ladeplads' indkøbscentrum til en sjov og spændende kulturoplevelse ved at genskabe byens historiske handelscentrum med kulturhistorisk formidling og kunstværker. Konkret skal der gennemføres en udstillingsrække over tre somre - på sigt en tilbagevendende begivenhed. Udstillingerne vil have byens rum som ramme og bruge facader og butikker som udstillingsvægge og de skal skabes i dialog med en kunstner - en ny hvert år. Projektet her vedrører planlægning og afvikling af den første udstilling i byrummet sommeren 2021. Her vil man genskabe den historiske handelsgade med lydhistorier på dansk og engelsk og bill-boards på facaderne. Inde i butikkerne vil der være fx historiske billeder eller genstande.
Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører - der kan løfte større økonomiske projekter eller tungere samfundsmæssige opgaver	Rådhuset Sønderborg	Sønderborg Kommune	315.581,53 kr.	Projektet tager fat i den udfordring, at traditionelle lokale organiseringer efter det frivillige, almennyttige princip, ofte ikke er tilstrækkelige, når lokalsamfund ønsker at påtage sig større, økonomisk tunge og forpligtende opgaver. Der kan være behov for et formelt organisatorisk skifte og for at modne og opbygge kompetencer i lokalsamfundet til at lede og drive større opgaver. Projektet vil finde gode svar på denne udfordring gennem konkrete forløb med tværgående landsbycases, hvor konkrete landsbylaug helt aktuelt står med organisatoriske spørgsmål i forhold til nye, store tiltag. Projektet skal således finde organisatoriske løsninger på fem forskellige case-projekter. Alle cases er projekter, der er forberedt med henblik på realisering, men uafklarede i forhold til organisering. Der opsamles viden og erfaring fra projektet i et lærebogsmateriale til formidling til lokalsamfund, landdistriktskoordinatorer mv i hele landet.

Fremtidens multietniske landsby	Kultur og Fritid	Tønder	430.000,00 kr.	Ifølge ansøger har de seneste års demografiske udvikling betydet, at der i de mindre byer, og der hvor der er spredt bebyggelse, sælges huse og gårde til østeuropæiske landarbejdere og tyske familier. De har ofte mindre børn, der skaber liv, men i landsbyerne oplever borgerne, at livet fra husene ikke altid flytter med ind i de eksisterende foreninger eller fællesskaber. Projektet tager derfor afsæt i at landsbyernes fremtid er multietnisk, og med en ny tilgang, det rigtige fokus og målrettede indsatser, vil landsbylivet kunne udvikle sig til en spændende smeltedigel af nye og forandrede fællesskaber. Med udgangspunkt i en projektgruppe bestående af to landsbyer, en bosætningskonsulent, en landdistriktskoordinator, lokalråd, en sprogunderviser, dyrlæger og landbrugsorganisationer vil projektet skabe et netværk, supporteret af en projektansat konsulent, der helt konkret skal være med til at udvikle nye værktøjer og netværk, der kan gøre østeuropæerne og tyskerne til aktive og deltagende borgere. Projektet vil med projektet afprøve og udvikle et netværk i landsbyerne, der kan tage godt imod nye borgere, invitere dem ind i de eksisterende fællesskaber, og den vej igennem give dem netværk og sprogkundskaber. Aktiviteter som fællesspisninger, idræt i bevægelsesforeninger, samvær i strikkecaféer eller brætspilsaftener bruges som afsæt til projektindsatsen, og projektet læser sig ind i et bestående projekt, hvor der ugentligt tilbydes et par timers familieaktivitet, der afsluttes med gratis fællesspisning.
Kulturkraftcenter Højer / Internationalt Center for Tekstilkunst	Jørn Petersen	Tønder	250.000,00 kr.	Projektet er et forprojekt, med formålet om at etablere et center for tekstilkunst i Højer, hvor nationale og internationale kunstnere kan arbejde i professionelle omgivelser, der sammen med kuraterede udstillinger sætter fokus på kontemporær væve- og tekstilkunst på et internationalt niveau. Stedet tænkes som et professionelt kunstnerisk fællesskab og netværk, hvor miljø og rammer tiltrækker de dygtigste væve- og tekstilkunstnere med længerevarende ophold på centret, og hvor studerende og nyuddannede fra hele verden kan finde deres professionelle fodfæste. Selve centret vil strække sig over flere bygninger forskellige steder i Højer. Projektet er fase 2 ud af 3 faser. Fase 2 skal bl.a. udarbejde konkrete business cases og markedsanalyser på de enkelte aktiviteter, der skal have udgangspunkt i centeret. Disse undersøgelser skal være med til styrke og detaljere de udarbejdede drifts- og anlægsbudgetter for de enkelte ejendomme. Det er ansøgers intention, at centeret bliver et vigtigt lokalt omdrejningspunkt, som er med til at styrke byens identitet som en by med 'Kunst og kultur', hvor lokale borgere involveres, og som tiltrækker turister nationalt og internationalt.
Taste and Run	Smagen af Halsnæs	Halsnæs	149.000,00 kr.	Taste and run skal være et tilbagevendende årligt oplevelsesløb i Halsnæs Kommune, som præsenterer Halsnæs, naturen, kulturen og de lokale fødevarerproducenter. Projektet kombinerer sport, fritid, turisme, erhverv, mad og drikke, nærhed og samvær med natur og glæde. Oplevelsesløbet vil være 12 til 15 km og tage fire timer med start fra Grønnesegaard Gods. Ruten går via naturen forbi en lang række fødevarerproducenter, hvor mad og drikke serveres, ofte hvor det er produceret. Om aftenen vil det være muligt at tilkøbe en middag og en overnatning på godset. Målet er at skabe erhvervsudvikling af en bred vifte af lokale virksomheder med tilhørende understøttelse af beskæftigelsen, folkesundheden og turismen.

Samtalesoirée på vestjysk	FONDEN NR. VOSBORG	Holstebro	340.278,00 kr.	I 1800-tallet var herregårdens ejer optaget af den vestjyske bondestands ve og vel. Derfor blev bønderne inviteret indenfor til soirée-aftener, hvor folkeoplysende foredrag og debat fra udenrigspolitik til mergling blev kombineret med praktiske demonstrationer af fx nye landbrugsmaskiner og krydret med kulturelle indslag fra tidens anerkendte digtere og forfattere, afsluttende med fællessang, en dram og en dans. Derfor er det projektets mål, i samarbejde med lokale aktører og foreninger, frivillige og Holstebro Kommune, at samskabe et formeksperimenterende samtalerum, hvor man styrker den vestjyske samtalekultur og skaber et lokalt mødested, hvor folk kan vende tidens små og store spørgsmål, samt nye ideer på innovative måder. Projektet vil udforske og afprøve samtaleformer med metoder og teknikker fra gamification, fortællekunst, scenekunst, naturens samtalekraft til kunstens fænomenologiske tilgang til at åbne den nærværende samtale og inspirere folk til at snakke mere sammen, vække deres nysgerrighed, skabe eftertanke og refleksion og måske udvikle deres gode ideer til reel handlekraft i hverdagen.
Udvikling på ryggen af Bornholms Grønne Bølge	Center for Regional- og Turismeforskning	Bornholm	378.842,34 kr.	Projektet tager udgangspunkt i de fire byer Vestermarie, Østerlars, Østermarie og Pedersker som alle ligger mere end tre kilometer fra kysten. Fælles for landsbyerne er, at der ingen bopælspligt er, samt at byerne har en Dagligbrugs og aktive borgerforeninger. Projektet sætter fokus på hvordan de fire byer bedst udnytter Bornholms Grønne Bølge til at bringe den oplevede nærhed tilbage, for derved at skabe en udvikling, der kan understøtte tilflytning. Igennem projektet vil de fire byer modtage facilitering og ekspertviden til at udarbejde strategier for indsatser, der giver optimal udnyttelse af nærheden til Bornholms Grønne Bølge.
Fremtidens Landsby Hjelm	Hjelm Forsamlingshusforening	Vordingborg	200.000,00 kr.	Hjelms Forsamlingshus har i årevis været drevet af en stærk, lokal bestyrelse, bestående af hovedsageligt ældre beboere, som i mange år har lagt et stort arbejde i fællesaktiviteter som fællesspisninger og fredagscafeer. I den sidste tid har det hovedsageligt været den ældre del af befolkningen, som har deltaget i aktiviteterne. På sidste generalforsamling blev forsamlingshusets fremtid diskuteret, og det resulterede i, at bestyrelsen valgte at trække sig. Med projektet ønsker ansøger at etablere et nyt og fremadrettet grundlag for, at Hjelm bliver et levende lokalsamfund med lokale aktiviteter, som engagerer og skaber fællesskaber på tværs af generationer. Med projektet skal der foretages pilotaktiviteter og udarbejdelse af en plan for fremtiden.
Fem købmænd bringer nærheden tilbage	Dagrofa ApS	Ringsted	350.000,00 kr.	Projektets udgangspunkt er, at dagligvarebutikkerne er endnu mere vitale for den lokale sammenhængskraft, bosætning og turisme i landdistrikterne end i byerne. Projektets formål er derfor at styrke lokalsamfundene og bringe nærheden tilbage ved, i en samskabende proces med lokalråd og købmænd, at udvikle modeller, der kan styrke serviceudbuddet inden for den lokale dagligvarehandel, samt identificere og afprøve nye modeller for vareudbringning. Formålet skal indføres ved at gennemføre en tværgående undersøgelse af fem lokalsamfund med udgangspunkt i den lokale købmand, med henblik på at kortlægge deres største udfordringer og muligheder i forhold til at udvide serviceudbuddet, styrke vareudbringningen og være samlingsstedet for øget nærdemokrati i landsbyen.
Ikke over åen efter vand	Torupfonden	Halsnæs	350.000,00 kr.	Projektets formål er skabe en nemmere adgang til og oversigt over lokalområdets materielle og menneskelige ressourcer med henblik på at gøre adgangen til gensidig, lokal, praktisk hjælp lettere, understøtte lokale mikrovirksomheder, styrke de sociale fællesskaber og understøtte en lokal deleøkonomi. Der vil i projektet ske en formalisering af den gensidige, praktiske hjælp ved 2-3 landsbyedeller. Ambitionen er, at disse funktioner i samarbejde med kommunen, kan blive til fleksible arbejdspladser eller seniorjobs. Der gives primært midler til at ansætte to deltidsmedarbejdere. Den ene skal indsamle viden om lokale kompetencer og varetage den organisatoriske udvikling, der kan understøtte ansættelse af landsbyedeller og udvikling af deleøkonomiske elementer i samarbejde med kommunen og andre aktører. Den anden skal etablere en fysisk grejbank med anskaffelse af materiel, vedligeholdelsesplaner, udlånsbetingelser mv.

Liv i Genner Bugt	Genner Bugt Netværk	Aabenraa	239.641,00 kr.	I Genner Bugt oplever man, at mange servicetilbud er forsvundet fra området. Både lokale og turister efterlyser at kunne købe "noget". En brugerundersøgelse, som blev udført af Genner Bugt Netværk i sommeren 2020, gav gode indspil og snakke om udviklingen af området. Blandt 45 indleverede spørgeskemaer, var den sætning, der blev leveret flest gange: "vi mangler et sted at købe en is og en kop kaffe". Med dette projekt søger man derfor at skabe aktivitet igennem nye aktivitetsmetoder (pop-ups) samt information og formidling. Derfor sigter projektet mod at udvikle og implementere værktøjer til aktivt og attraktivt at vise områdets aktiviteter for både borgere og turister. Det skal gøres med bl.a. pop-up-aktiviteter, hvor aktører åbner for service på en ny lokation i en begrænset periode. Det er et krav, at de promoverer Genner Bugts kulturarv, herunder bl.a. den maritime historie og sønderjysk madkultur.
Skovens glemte perler	Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum S/I	Norrdjurs	149.000,00 kr.	Baggrunden for projektet er et mangeårigt lokalt ønske om formidling og tilgængelighed i herregårdsskoven Lunden, der har en lokalhistorisk betydning. En gruppe frivillige foreninger, borgere, frivillignetværk og Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum er gået sammen om at genskabe det rekreative område i skoven og samtidig etablere en ny sti med mulighed for oplevelser for lokale borgere såvel som turister. Genskabelsen af det rekreative område består dels af anlæg af en oplevelsessti, som skal gøre skoven mere tilgængelig for flere brugergrupper og dels af et rekreativt område med et genskabt stenbord. Derudover laves en auditiv formidling gennem en podcast, der tager skovgæsten med tilbage i historien, og der udarbejdes en best-practice publikation med fem gode råd til genetablering af lokale mindesmærker i partnerskab med lokale borger og foreninger til brug i hele landet.
Sammen om lokal handel (SOLH)	Lemvig kommune	Lemvig	370.500,00 kr.	Baggrunden for projektet er en vigende handel, og at antallet af tomme lokaler er mere end fordoblet de seneste år i Lemvig Kommune. Derfor arbejder projektet med at udvikle handelslivet i kommunens byer. Projektets formål er at skabe vækst i handelslivets omsætning, at skabe og øge handelsrelaterede aktiviteter i byerne, samt at etablere længerevarende samarbejder i byerne og på tværs af byer/foreninger i Lemvig Kommune. Projektet har tre hovedspor: 1: Kundeendeskabet undersøges, analyseres og gøres til genstand for fremtidige mål og planer. 2: En undersøgelse af hvad de bedste gør bedre indenfor: e-handel og digitalisering, kundeoplevelser og servicebetjening, samt nye unikke lokale produktsortimenter. 3: Processer med individuelle handlingsplaner for de handlende. Det er forventningen at projektet vil føre til øget omsætning i den enkelte butik, nyindretninger og nye produktsortimenter, øget digitalisering, mere samarbejde og øget professionalisering.
Landsbynetværk Herning syd	Skarrild Borgerforening	Herning	250.000,00 kr.	Ni små landsbyer syd for Herning er gået sammen i et samarbejde, for at udvikle en helhedsplan for området. Helhedsplanen skal tjene som guide for fremtidige beslutninger, og ikke mindst som basis for ansøgninger om fondsmidler og kommunale midler til del-projekter. Projektets hovedaktiviteter inkluderer, vandring i de enkelte landsbyer, med henblik på kortlægning af projektmuligheder, workshops omkring de enkelte byers styrker, udarbejdelse af et idékatalog, udarbejdelse af en helhedsplan for området. Projektet bliver formidlet via stormøder i de ni landsbyer og til Herning Kommune med henblik på, at helhedsplanen tænkes ind ved kommende investeringer fra kommunens side.

Fællessangen som facilitator for udviklingsprocesser -og udviklingsprocesser som genstand for nye fællessange og fællessangsformater	Lihme Borgerforening	Skive	185.000,00 kr.	Projektet behandler fællessangens evne til at samle og skabe nærhed i landsbyen Lihme, og hvordan dette overføres i et fælles udviklingsarbejde. Projektet vil udforske, hvad fællessange kan i udviklingsprocesser, for hvem og hvornår - med udgangspunkt i den kreative procesgang og i begrebet "polaritet" i opgaveformulering, ideskabelse, ideudvælgelse og ideudvikling. Helt specifikt vil projektet undersøge: Hvad sker der, når man afdækker den "enten/ellertænkning" (polariteter), der altid er i spil både mellem grupper og internt i grupper? Hvor i den kreative proces og i udviklingsprocessen kan fællessangen spille ind, hvordan og hvorfor? Processen vil munde ud i en visionssang for Lihme og en udgivelse i form af et sanghæfte, bestående af en samling sange, som på hver sin måde er funderet i situationer, eksistenser, problemstillinger, polariteter, forandringer og forvandlinger i lokalmiljøet.
Kultur og Natur - Outdoor Hobro	Destination Himmerland	Vesthimmerland	152.288,40 kr.	Baggrunden for projektet er en manglende organisering af samarbejdet blandt outdooraktører og et ønske om flere tværgående samarbejder med bl.a kulturaktører. Ansøger ønsker derfor at udvikle outdoorturismen i Hobroområdet gennem et fælles samarbejde og netværk på tværs af outdoor- og kultur erhverv. Med udviklingen af et samarbejde og netværk med fælles platform er målet, at de deltagende aktører bliver i stand til at udbyde en bred og tværgående vifte af outdooraktiviteter rettet mod både borgere og turister. Derfor er formålet med projektet også, at der etableres samarbejder, ikke blot mellem de forskellige outdooraktører, men også mellem outdoor- og kulturaktører, så de traditionelle produkter og koncepter for outdoor kan udvides og gentænkes med kulturaktiviteter. Ønsket er at udbrede konceptet til resten af Himmerland efter endt projektforløb.
		i alt	4.897.923,37 kr.	